

Poukazoval zejména na ustanovení § 1. lit. d. zákona z 25. července 1871 č. 76 ř. z., dle kterého se vyžaduje k platnosti darovací smlouvy bez skutečného odevzdání formy notářského spisu a odvozoval z toho, že souhlas k smlouvě ve formě pouhého prohlášení by činil smlouvu neplatnou.

Byl tu tudíž dvojnásobný názor o otázce zákonem samým neřešené, totiž zda také k přijetí smlouvy jest třeba formy notářského spisu, či zda předpis zákona se vztahuje pouze na projev vůle dárce.

První notář uznával sice, že k platnosti darování jest nutně třeba přijetí smlouvy se strany obdarovaného, ale domníval se, že stačí dodatečný projev o přijetí v jakémkoliv formě učiněný, jak o tom jedná § 863. obč. z., — a ponechává v daném případě šlo o knihovní zajištění daru, zřídil o přijetí daru listinu způsobou ke vkladu.

Názor druhého notáře však byl, že, je-li podstatnou náležitostí smlouvy projev souhlasné vůle obou stran, a je-li k zřízení smlouvy v daném případě zapotřebí formy notářského spisu, nemožno některou z náležitostí smlouvy předepsané formě vymykati.

Náhodou bylo v též čas nejvyšším soudem rozhodováno o obdobném případě a též ve svém rozhodnutí (ze dne 15. dubna 1924, Rv II 442/24, Vážný č. 3725) dal za pravdu notáři prvému.

V rozhodnutí tom uvádí se doslovně:

»Arcif. stanoví § 1. zákona ze dne 25. července 1871 č. 76 ř. z., že k platnosti darovací smlouvy bez skutečného odevzdání jest zapotřebí formy notářského spisu, ale zákon jest vykládati z jeho přirozeného smyslu (§ 7. obč. zák.) a nelze mu přikládati jiný význam, než jaký vysvitá ze zřejmého úmyslu zákonodávce (§ 6. obč. z.)

Nutno si položit otázku, proč stanoví zákon právě pro smlouvu darovací tak přísnou formu.

Toho důvodem není nic jiného než snaha zákonodávce, chrániti dárce před jeho vlastní lehkomyšlností. — Jestliž známo, že dárce v okamžiku, kdy pojme obdarovací úmysl, slíbí více, než by chladná rozvaha uznala za vhodné.

Mimo to třeba si všimnouti, že dárce mnohdy si není vědom dosahu a závaznosti smlouvy. — Následkům, jež by mohly dárce z toho povstati chtěl zákonodárce předpisem přísné formy notářského spisu zabrániti.

Dle jeho úmyslu má si dárce, než dojde k sepsání smlouvy u notáře, věc dobře rozvážiti a pohnutky, jež ho k daru přiměly, přivést na správnou míru.

Dále si třeba uvědomiti, že jen vázaným projevem vůle přísnou formou, mající, jako notářský spis ráz obřadný, lze nabýti jistoty, že slib darovací jest míněn vážně.

Při darovacích smlouvách, jimž následuje skutečné odevzdání daru, ony obavy pomíjejí. Zákon také tento případ z pravidla §u 1. zák. ze dne 25. července 1871 č. 76 ř. z. vyloučil, což potvrzuje jasně správnost právě uvedených úvah.

Má-li tedy zákon příčinu chrániti stranu darující, nelze seznati, v čem by měl chrániti druhou smluvní stranu — příjemce daru. Tento nemůže přijetím daru utrpěti újmu. Přijetí daru nemůže býti nikdy lehkomyšlné a dle povahy věci není důvodu k pochybnostem o vážnosti dočasněho projevu vůle. Úvahy o smlouvě dárce u něho nepřiléhají, z čehož nutno souditi, že ustanovení o formě darovací smlouvy vztahuje se jen na projev vůle dárce a nikoliv na prohlášení obdarovaného, že dar přijímá.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Společenstvo (družstvo peněžní) nemůže býti komandistou v komanditní společnosti, jelikož komandista účastní se svým vkladem na zisku a ztrátě společnosti a taková účast na cizím podniku příčí se účelu družstevnímu. Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 2. září 1925 R I 584/25. Obchodní soud v Praze Firm 4779/25.)

Rejstříkový soud povolil zápis komanditní společnosti se sídlem v Praze do obchodního rejstříku.

Vrchní soud zemský vyhověl rekursu finanční prokuratury v Praze a změnou prvního usnesení zamítl žádost za zápis ten s tímto odůvodněním:

Podle čl. 158 obch. z. komandista ku osobnímu provádění obchodů komanditní společnosti není oprávněn a ani povinen.

Přes to však podle čl. 150 obch. z. účastní se na obchodní živnosti pod společenskou komanditní firmou provozované svým majetkovým vkladem, tímto ručí za závazky společnosti (čl. 165 a 166 obch. z.) a jest účastněn na výtěžku i ztrátách obchodování (čl. 162 obch. z.). Týž liší se podstatně od pouhého věřitele společnosti, jenž na provozu obchodní společnosti není účastněn a také za ztráty společnosti neručí.

V daném případě je označeno jako komandista družstvo »Eskomptní ústav v Olomouci, zapsané společenstvo s ručením omezeným«, které již podle svého pojmu družstevního (§§ 1 a 88 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z.) není oprávněno jiných obchodů než ve svých stanovách vytyčených a v předloženém výtlahu ze společenstevního rejstříku krajského soudu v Olomouci vyjmenovaných samo provozovati anebo se na nich účastniti. Z toho důvodu není také účastněn se tohoto družstva na živnosti a obchodech pod ohlášenou firmou provozovaných přípustno, poněvadž předmět podniku ohlášené společnosti není činností, kterou se zvelebují výdělková a živnostenská posice jeho členů a jest předmět podniku pod firmou »J. P. a spol. komanditní společnost« přihlášený podnikání družstva cizí. Proto nemělo býti žádostí za zápis přihlášené kom. společnosti vyhověno. Nejvyšší soud dovolacím rekursu nevyhověl. Odůvodnění: Rekursní soud správně dovozuje, že komandista není sice ani oprávněn ani povinen k osobní účasti na provozování obchodů kom. společnosti (čl. 158 obch. z.), že se však přes to účastní ve smyslu čl. 150 obch. z. svým vkladem na obchodní živnosti provozované pod společenskou firmou, máje podíl na zisku a ztrátě, čímž se podstatně liší od pouhého věřitele společnosti.

Nepřezírá tedy rekursní soud nikterak právní podstaty komanditisty, jak mu dovolací rekurs neprávem vytýká a jsou také veškeré další vývody napadeného usnesení, k nimž se poukazuje a jež sdílí i dovolací soud jen nutným důsledkem rekursním soudem správně rozpoznané právní podstaty jak komanditisty tak i společenstva.

Není správným názor rekurentů, že účast družstva vkladem na cizím obchodním podniku nutno pokládati jen za výhodné uložení kapitálu. Vždyť vstupem do cizí obchodní společnosti přejímá komandista také risiko ztrát, čemuž u prostého věřitele není. Pro případ ztráty byl by tedy příslušný kapitál odňat účelům společenstevním.

Rovněž nelze přehlédnouti, že jakákoli spekulativní činnost pojmovému určení družstva je naprosto cizí. Společenstva mohou ovšem výmínečně provozovati obchody, tedy i bráti na nich účast, ale vždy jen v rámci vlastního, nikoli cizího podniku § 13 zák. z 9. IV. 1873 č. 70 ř. z.

Dovolací rekurs je tedy bezdůvodný.

—er.

Odpověď o zápis zrušení obchodní veřejné společnosti, likvidační firmy její a likvidátorů může býti podána třeba jen jedním veřejným společníkem, není-li zrušení firmy sporným, avšak aby zápis byl povolen, musí k žádosti připojen býti ověřený podpis všech likvidátorů neb všichni likvidatoři musí před soudem podepsati, jak firmu v likvidaci znamenati budou.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 11. září 1925 R I 685/25. Krajský soud v Hradci Králové Firm 953/25.)

Rejstříkový soud k opovědi jednoho veřejného společníka zapsal do obchodního rejstříku zrušení a likvidaci firmy veřejné společnosti.

K rekursu druhého veřejného společníka soud rekursní usnesením soudu stolice první zápis povolující zrušil a nařídil

soudu prvním, aby po právomoci nově rozhodl potřebné zářídív. Odůvodnění:

Zrušení společnosti musí býti podle čl. 129 obch. z. opovězeno k zápisu do obchodního rejstříku a má obchodní soud účastníky, to jest, společníky k opovědi této donucovati. Společníci jsou pak také povinni podle čl. 135 obch. z. opověděti likvidatory k zápisu do obchodního rejstříku. Z toho následuje, že skutečnosti právě uvedené mohou býti zapsány jen k opovědi v š e c h účastníků. K opovědi jednoho ze společníků bylo by lze provésti zápis jen tehdy, když druhý společník opověď spolupodepsati odpírá a proti němu v základě právoplatného rozsudku povolen byl exekuční zápis tuto uvedených skutečností.

Tohoto předpokladu však v daném případě není. Opověď zrušení a likvidace firmy učinil podle protokolu ze dne 15. IV. 1925 společník firmy X sám a následkem této opovědi měl rejstříkový soud podle čl. 129 obch. z. přiměti druhého společníka, aby i ten opověď tu spolupodepsal aneb stejnou sám podal, neměl, ale na základě pouhé jednostranné opovědi zápis zrušení a likvidace firmy povoliti.

Nejvyšší soud sice dovolacímu rekursu nevyhověl ale na podkladě jiného odůvodnění. A to:

Dovolací soud nesdílí názoru soudu rekursního, že k zápisu zrušení a likvidace firmy obchodní společnosti je nutno, aby dotyčné oznámení bylo podáno, pokud se týče podepsáno všemi veřejnými společníky. Nesporno-li, jako v přítomném případě, že společnost byla zrušena, že firma přešla v likvidaci a že likvidatory, ježto ani smlouva ani usnesením společníků jiné osoby za likvidatory nebyly povolány, jsou společníci zrušené společnosti, stačí, když oznámení o zrušení společnosti, nastalé likvidaci a likvidatory učiní i jeden ze společníků. Tím jest pořádkovým předpisům čl. 129 a 135 obch. z. vyhověno. Opáčné stanovisko rekursního soudu nemá v zákoně opory, neboť zákon v citovaných člancích o všech společnících nemluví.

Než přes tento rozdíl stanoviska nedalo se vyhověti dovolacímu rekursu. K tomu, aby likvidační firma a likvidatoři byli do rejstříku zapsáni, nutno podle čl. 135 odst. 1. obch. z., aby likvidatoři buď osobně před obchodním soudem svůj podpis znamenali neb znamenán v ověřené formě soudu podali. Druhý společník a likvidator Z toho dosud neučinil. Pro tento nedostatek jednoho z likvidatorů v oznámení o likvidaci a likvidatorech bylo usnesení prvního soudu rekursním soudem právem zrušeno a na prvního soudu bude, aby k odstranění uvedeného nedostatku potřebné kroky (čl. 135 odst. 3 obch. z.) zařídil a pak o návrhu společníka X ohledně likvidační firmy a likvidatorů, třeba tento návrh jen on sám byl podepsal, znovu rozhodl.

—er.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ve věcech občanských.

Čís. 3441. Třebaže k návrhu dědice nařizeno bylo svolání pozůstalostních věřitelů (§ 813 obč. zák.), nelze z důvodu § 42 čís. 6 ex. ř. povoliti odklad exekuce na jednotlivé součásti pozůstalostního jmění, bylo-li za odklad žádáno teprve, když již vymáhající věřitel nabyl exekučního práva zástavního. (Rozh. ze dne 29. ledna 1924, R I 45/24.)

Čís. 3449. O nároku manžela, by se manželka vrátila do společné domácnosti (§ 92 obč. zák.), jest rozhodovati sporem, pro nějž jest věcně příslušným sborový soud prvé stolice (§ 50 čís. 3 j. n.). (Rozh. ze dne 29. ledna 1924, R II. 18/24.)

Čís. 3467. Směnka, jejíž směnečný peníz byl po podpisu dlužníka paděláním zvýšen, jest vůči majiteli, jež o paděláním věděl anebo dokonce na něm se účastnil, celá neplatná. (Rozh. ze dne 5. února 1924, Rv I 126/24.)

Čís. 3472. Je-li to v obci zvykem, lze uložití vlastníku ohrazení (§ 858 odstavec druhý, obč. zák.) po levé straně od vchodu. (Rozh. ze dne 5. února 1924, Rv II 473/23.)

Čís. 3475. Škůdce jest povinnen nahraditi též náklad na postavení náhrobu usmrcenému. (Rozh. ze dne 5. února 1924, Rv II 782/23.)

»Dr. L.«

Nesprávnosti při projednávání pozůstalostí. Poslední dobou docházejí od soudů na komory oznámení, že notáři nepočínají si při projednávání pozůstalostí bezvadně. — Zejména se přihlíží často, že notář projedná pozůstalost na základě závěti formálně neplatné, na př. podepsané dvěma svědky. — Upozorňujeme, že v takovémto případě, když nedostává se závěti zákonem předepsané formy, nemůže notář projednati pozůstalost na základě závěti, i kdyby dědicové uznali platnost takovéhoho pořízení.

Zpráva o schůzi pražského odboru spolku notářů čsl. jež se konala dne 26. září 1925 v místnostech v Bumbříčce. Schůzi první po prázdninách, zahájil starosta odboru Dr. Černý přítomným, mezi nimiž byl jm. p. notář z města Žďáru na Moravě. Předseda věnoval úmrtní vzpomínku zemřelému notáři Dru. Mokrému, u něhož ocenil jeho přednosti a význam pro stav. Dále věnoval vzpomínku zemřelému kandidátu Rudolfu Zákavci, jež zemřel v Kdyni. Shromáždění vyslechlo obě úmrtní vzpomínky stojíc. Potom přednášel p. notář z Kutné Hory Hejna o poměru substituta k pozůstalosti zemřelého notáře. Obsah přednášky uveřejněn bude v příštím čísle. Upozorňujeme již zde na obsah ten, poněvadž jedná o věcech celkem málo známých způsobem právnícky výstižným. Pan přednášející provedl anketu o poměrech a v přednášce podal výsledky svých zkušeností z ankety. Shromáždění se usneslo doporučiti vydání směrnice upravující poměry substitutův k pozůstalostem notářů. Směrnice ty budou předloženy sboru notářů komory Pražské. Na přednášku přičlenila se debata, již se čile účastnili pp. Dr. Ponec, prezident dr. Čulík, Jiřík, Dr. Šiměk, Dr. Svoboda, Krajíček a jiní. Pan předsedající poděkoval p. notáři Hejnovi za jeho velmi cennou přednášku, jež přinesla mnoho poučení a vnesla světlo do neupravených poměrů a konstatoval, že jest vzácný zjev vyspělosti a vysoké mravní úrovně stavu notářského, nedochází-li na tomto poli, zákonodárstvím neupraveném, k sporům. Vtipně okofenil večer pan Dr. Ponec, jež zastával názor, že notář nemá dělat jiné testamentsy než veřejné.

—y.

Čís. jed. 1025 n. k.

Vyhlaška notářské komory v Praze.

Podepsané notářské komory došlo níže uvedené upozornění zemského inspektorátu pro zemské dávky v Praze, ze dne 26. září 1925 č. R 64/1925:

»Zemský inspektorát pro zemské dávky v Praze jakožto úřad pověřený vyměřováním dávky z přírůstku hodnoty zaslá četné dotazy notářům, zastupujícím strany dávkou povinné. Odpovědi na takové dotazy dějící se »k úřednímu vyzvání« požívají osvobození od poštovního podle čl. II. bodu 4. zák. ze dne 2. října 1865 ř. z.

Než některá notářství v Čechách označují i korespondenci vlastní — tedy dopisy, jímž úřední vyzvání nepředcházelo — jako »věc úřední poštovním nepodléhající« a dopouštějí se tím zkrácení poštovního ke škodě státu.

Dopisy podobné týkají se výlučně jen dávky z přírůstku hodnoty (vyměřovacího řízení) — tedy agendy — při níž dotyčný notář vystupuje jako zástupce strany, nikoliv tedy ve funkci soudního komisaře.

Zemský inspektorát obrací se proto na tamní ctěnou komoru žádaje, aby laskavě vyrozuměla notářství ve svém obvodu a udělila jim potřebné pokyny ve věci shora vyznačené.»

Veškerí pp. členové kolegia upozorňují se na tuto výtku.

Notářská komora v Praze,
dne 10. října 1925.

Moravsko-slezský odbor spolku čsl. notářů v Brně konal v sobotu, dne 3. října 1925 svou řádnou valnou schůzi za přítomnosti 39 členů.

Starosta spolku věnoval posmrtnou vzpomínku zesnulým kolegům Františku Lisickému a Dru Janu Slaměnkovi, jakož i příznivci a ochránci notářů zemřelému profesoru Dru Emilu Ottovi.

Při volbách vykonaných byli zvoleni všeměs dosavadní činovníci; na místě zemřelého notáře Dra Slaměníka byl do výboru zvolen notář Dr. František Kotěra z Kroměříže.

Valná schůze se usnesla, aby měsíční schůze odboru konaly se každou druhou neděli v měsíci v notářské kanceláři Dra Lisky v Brně, a to jedna nebo dvě v Přerově, a aby o těchto schůzích členové byli poštovními lístky uvědoměni.